

Forslag til generalforsamlingen 2020 i Pensionskassen for jordbrugsakademikere og dyrlæger (Pjd)

Forslagsstiller Nora Skjerna Hansen

Generalforsamlingen anerkender, at bestyrelsen med den fælles politik for ansvarlige investeringer har til hensigt at "inddrage hensyn til klimaforandringerne".

Det er dog nu nødvendigt, at Pjd tager yderligere konkrete skridt for at undgå katastrofale ændringer i klimaet, som vil betyde uoverskuelige og meget dyre påvirkninger på samfundet og vores velfærd.

Desuden haster det rent økonomisk med at lægge afstand til investeringer i kul, tjæresand, olie og gas samt tilhørende infrastruktur, der alle har stor risiko for at ende som såkaldte "stranded assest", altså investeringer uden værdi.

Generalforsamlingen ønsker, at pensionskassens investeringspolitik aktivt medvirker til at begrænse den globale opvarmning. Investeringerne skal holde sig inden for Paris-aftalens målsætning om at begrænse temperaturstigningen til 1.5 grader. Denne målsætning kan kun nås gennem en udfasning af fossil energi, eftersom disse energiformer udleder CO₂ og metan, som er oplagret gennem millioner af år, og dermed kraftigt forøger atmosfærens indhold af disse klimagasser, når de brændes af.

Generalforsamlingen opfordrer bestyrelsen til omgående at indarbejde følgende to beslutningsforslag i pensionskassens politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab:

1. At der **ikke foretages nogen nye investeringer** i selskaber, der beskæftiger sig med fossil energi, herunder infrastruktur til udvinding, transport og forarbejdning. Det gælder specifikt selskaber, hvis omsætning fra kul, tjæresand, olie og gas udgør 5 procent eller mere af selskabets samlede omsætning fra regnskabsåret 2019 og frem; for kul dog skærpet til 1 procent eller mere.
2. At de **eksisterende investeringer** i selskaber, der beskæftiger sig med fossil energi, herunder infrastruktur til udvinding, transport og forarbejdning, **afvikles** hurtigst muligt, for eksempel inden for to år. Det gælder specifikt selskaber, hvis omsætning fra kul, tjæresand, olie og gas udgør 5 procent eller mere af selskabets samlede omsætning fra regnskabsåret 2019 og frem; for kul dog skærpet til 1 procent eller mere.

Bestyrelsen opfordres til at sikre, at investeringerne ikke flyttes til selskaber med interesser i palmeolie eller tørv, som ligeledes skader klimaet og i høj grad også biodiversiteten, men at investeringerne derimod så vidt muligt flyttes til ægte vedvarende energi baseret på sol, vind og geotermi.

Begrundelse:

Vi ser nu stigende problemer verden over forårsaget af klimapåvirkning, der sætter samfund under vand og i brand, hvorved borgere og samfund mister værdier, og naturen lider skade. Vi ønsker ikke, at vores pensionsmidler skal understøtte denne udvikling, ligesom vi med god grund frygter, at midler investeret i fossile selskaber mister deres værdi.

For at begrænse de globale temperaturstigninger til så tæt på 1,5 grader som muligt, så skal verdens forbrug af fossile kilder ifølge FN's Klimapanel (IPCC)'s vurdering¹ (scenario P1) reduceres voldsomt, hvilket forventes hurtigt og kraftigt at påvirke værdien af de pågældende investeringer:

---

¹ https://report.ipcc.ch/sr15/pdf/sr15_spm_final.pdf s. 16

Primary energy reductions relative to the year 2010:

- from coal in 2030 -78 %, and in 2050 -97 %
- from oil in 2030 -37%, and in 2050 -87%
- from gas in 2030 -25%, and in 2050 -74%

Selskaber, som opretholder eller stadig udvider deres produktion af disse energikilder, kan altså ikke på denne baggrund betragtes som Paris-kompatible. Desuden vil investeringer i ny infrastruktur og -teknologi skulle give afkast i mange år frem, og så godt som ingen af disse kan derfor betragtes som Paris-kompatible.

Pjd har, sammen med de andre pensionskasser i Sampension, for øjeblikket (februar 2020) investeringer i fossil energi ("carbon underground") for ca. 4,3 mia. DKK. Det svarer til ca. 7 % af de totale investeringer. De fordeler sig på ca. 100 selskaber, hvoraf 18 selskaber hver står for investeringer på mere end 250 mio. DKK. To selskaber er i top med hver sin milliardstore investering: BP og Shell.

Mange banker, investeringsselskaber og pensionskasser går i samme retning, som ovenstående forslag opfordrer Pjd til at gøre. Den Europæiske Investeringsbank besluttede i september 2019 at stoppe med at finansiere fossil energi. Verdens største investor, BlackRock, har også skiftet kurs overfor fossile investeringer. Industriens Pension og MP Pension er konkrete eksempler på pensionskasser, der frasælger fossile aktiver. Pjd's nuværende politik for ansvarlige investeringer tilsiger, at investeringer i selskaber, som har mere end 30 procent af sin omsætning fra kul eller tjæresand skal frasælges. Det er en god start, men langt fra tilstrækkeligt.

"Money is the oxygen on which the fire of global warming burns"

- Bill McKibben, Sept. 2019